

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ este:
Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siese luni 14 fr. pe
anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. correspondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 50 cr.
v. a. pentru placare publicare. — Scrieri ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 68.

Marti, 16/28 Iuniu

1881.

Cu 1 Iuliu st. v. 1881 s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai foicei nostre, a grabi cu inoirea abonamentului pe semestrulu alu II-lea.

Spre mai mare inlesnire recomandamu a se lipi adres'a, sub care s'a tramisu foia p'na acuma, pe dosulu cuponului dela asignatiunea postala.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele d-loru esactu, aratandu si post'a cea mai aproape de loculu, unde locuiescu.

„Gazeta Transilvaniei“ apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Pretulu abonamentului la „Gazeta Transilvaniei“ este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siese luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siese luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siese luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siese luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Inca o circulara scrisa la porunca.

Brasiovu, in 15/27 Iuniu.

Nu ne-au fost datu, ca se gustamu fara turburare bucuri'a, ce amu sentit'o vediendu atitudinea firma si demna nationala a alegatorilor romani din Brasiovu si comitatu in dilele de 25 si 26 Iuniu. Dumineca ne aduse „Telegrafulu Romanu“ o circulara a Escelentiei Sale Metropolitului Mironu Romanulu, care ne implu animele de nespusa intristare. La prim'a ochire credeamu, ca Escelenti'a s'a, petrusu de inalt'a s'a chiamare ca supremu inspectoru de scole, se va fi semtitu indemnatu a se adresa in ajunulu examenelor ca tra clerulu si poporulu archidiecesei, pofindulu se fia cu multa atentiune fa cia de esamenele scolare, se constate tote scaderile si neajunsele instructiunei poporale, pentru ca se se p'na indrepta si se incurageze priuntru unu numerosu concursu si prin premiarea inventatorilor si a scolarilor celor diligentu progresulu in cultur'a nostra nationala. Cine p'nte se descrie inse surprinderea nostra, candu vediuramu, ca circular'a tracteaza despre alegerele de deputati dietali si despre politic'a mica si mare a dilei? Si inca ce felu de politica!

Metropolitulu Romanulu se cobora de pe scaunulu seu archipastorescu si se amesteca in ceat'a murdara a cortesiloru electorali, der' mai multu, Metropolitulu Romanulu isi uita cu totulu de demnitatea s'a ca capu bisericescu romanu, uita datori'a, ce-o are de a aperi si a pazi cu scumpetate interesele de vieatia ale poporului archidiecesei sale si se face servitoriulu unui guvernulu de partida, care urmasesce pe fa cia tendintie contrarie desvoltarei nostre nationale, se dejosesce chiaru p'na a agita in favorea acestui guvernulu, plesnindu in fa cia hotaririle luate de ca tra reprezentantii tuturoru alegatorilor romani din ti'ra.

De trei ori nefericitu a fost momentulu, in care Metropolitulu a scrisu circular'a de mai josu. Nici in timpii de cruda barbaria, candu antecessorii lui erau tractati de ca tra asupritorii nostri seculari cu batai corporali, nu a suferitu natiunea romana mai mare umilire de ca tu prin fapta acest'a recenta a Escelentiei Sale. Cine d'ntre clerulu si poporulu archidiecesei transilvane gr. or. a voit se face responsabilu pe Escelenti'a s'a pentru rezultatele conferentiei dela Sibiu? Care Romanu a imputatu Metropolitului Romanulu ori v' unu altu archiereu romanu, ca a luat parte mijlocitu seu nemijlocitu la conferentia si cine dintre noi, pentru Dumnedieu, a potutu se-i ie chiaru in nume de

reu, deca ar' fi consentitu cu rezultatele acestei conferentie? Cum vine Escelenti'a S'a se se aperi fa cia de cleru si poporu, candu nimenea din sinulu acestui cleru si poporu nu l'a acusat, nu l'a pututu acusa?

Nu cumva i s'au facutu Metropolitulu asemeni imputari din partea omenit'a dela potere, bunaora de ca tra ministrulu Tisza, care ar' dori ca toti archiereii romani se-i faca srviceii de politia la poporulu romanu? Deca est' asia, si probabila p'nte fi numai acest'a eventualitate, Metropolitulu a gresitu adres'a. Atunci Escelenti'a S'a trebuia se 'si adreseze scrisorea s'a de ajerare respectivului ministru, nu inse clerului si poporului archidiececanu, care n'a redicatu asupra-i nici unu felu de „presupunere grea.“

Der' Metropolitulu Romanulu nu se marginesce numai la aceea a se escusi, fa cia de unele presupuneri grele, elu merge in aperiarea s'a p'na a atac'a insusi, p'na a face isusi grave imputari. Si cui credeti, ca le adreseza Intregei reprezentantie a alegatorilor romani carea fost intrunita in conferentia dela Sibiu. Despr membrii acestei conferentie sustiene Metropolitulu, ca ar' fi compromis chiaru „lealitatea, patriotisulu si preste totu valoarea inteligentiei romane.“

Nu scimu ce se facem mai antai, se admiramu cutezantia ce-o are Metropolitulu de-a arunca in fa cia natiunei sale o asemenea invectiva, seu se plangemu slabiciunea lu care ilu face o jocaria in man'a fortiei. Candu a mai pomenitu ca unu archiereu unguru seu de ori-ce alta nationalitate se dascalasca intro circulara bisericésca in asemenea modu atitudinea politica a poporului din care face parte?

Cand s'a mai vediut, ca unu archiereu se critice in circular'a s'a o programa nationala si inca intr'unu modu asia e scandalosu?

Metropolitulu Romanulu condamna vechiulu nostru postulatu alu autonomiei Transilvaniei. Der' cine ilu intréba deca d'nsce seu nu acest'a autonomia? Amu cerutu noi Romanii ore ca Escelenti'a S'a se ne-o castige? C'atu de multu amu si respecta talentele Metropolitului nu se-ar' trece prin gandu a pretinde asia ceva dela censulu, ci amu fi forte multumiti cu aceea, candu amu vedé ca corespunde pe deplinu greleloru sale ditorntie fa cia de biseric'a si scola.

O impregiurare nu trebuia se-o treca cu vederea Metropolitulu Romanulu, ca adeca si atunci candu ar' fi luat in persón parte la conferentia dela Sibiu, Prea Santi'a S' nu ar' fi avutu mai multu dec'atu unu singuru votu si ca acestu votu ar' fi potutu se face imposibila unanimitatea, der' n'ar' fi fost niciodata de ajunsu spre a resturna conclusele adunarei.

Archiepiscopulu vorbesce de „positiunea s'a archipastoresca“. Apoi ni se pare ca intielege positiunea s'a forte falsu, candu, in zelulu seu de a se arata complesantu fa cia de stapanitorii actuali ai tierii, merge p'na a si arog'a dreptulu de suprainspectiune in afacerile politice-nationale ale poporului romanu. Si chiaru deca membrii conferentiei romane ar' fi comis unu actu ilegalu seu neconstitutiunalu era datori'a altoru organe de a intreveni; de ce platimu atatia procurori?

Inca nici acuma nu potemu crede ca Prea Santi'a S'a din indemnulu seu propriu se fi scrisu nefericit'a circulara din cestiune. Nu, acest'a i-a fost dictata intr'unu momentu de intimidare; nu p'nte existe nici unu barbatu devotatu natiunei romane care se fi consentitu cu ea. Singuru Metropolitulu gandiduse seriosu asupra faptului, ar' fi trebuitu se sentia contradicerea, in care s'a incurcatu prin aceea, ca voindu se aperi pe diecesani in contra presiunii votului conferentiei, Escelenti'a S'a insusi eserceza asupra loru o presiune pe ca tu de neertata, pe atatu si de condemnabila.

Miscarile electorali.

Nr. 1921 Pres.

CERCULARIU

ca tra oficiile protopresbiterale din archidiecea Transilvaniei.

Fatia de unele presupuneri gresite cari — precum amu intielesu — se latiescu totu mai tare, mai alesu acum in dilele alegitorulu de deputati dietali, me semtu detoriu consciintiei si positiunei mele archipastoresci a face cunoscutu iubitului cleru si poporu archidiececanu: ca eu la conferentia politica a uniu numeru considerabilu de Romani din Ungari'a si Transilvani'a t'nuata aici in Sibiu in lun'a trecuta a lui Maiu, nici mijlocitu nici nemijlocitu n'am luat parte, si ca eu nu consentu cu rezultatele acelei conferentie, inc'atuele privescu pasivitatea pronuntata pentru Romanii din partile transilvane fatia de alegerele deputatorulu dietali, si restaurarea autonomiei Transilvaniei, luata ca unu punctu specialu in programulu menitu in generalu pentru toti Romanii de sub corón'a Ungariei.

Ambele aceste puncte ale enunciatelor atinsei conferentie sunt negatiunea starii actuali de dreptu, si ca atari sunt apte numai pentru a compromite loialitatea, patriotisulu si preste totu valoarea intiegentiei romane, si a ne ingreuna totu mai tare positiunea; pe eand u standu noi firmi pe basele existente ale dreptulu publicu, prin folosirea loiala a terenului, ce ne este datu, si prin o activitate energiosa, der' prudenta in viati'a constitutionala, ne putemu castig'a respectulu, ce ne compete ca uniu poporu istoricu si compactu in ti'ra si ne putemu promové si asigura interesele nationali de progresu in cultura si in bunastarea materiala, cu atatu mai vertosu: ca ci dupa esperiintiele mele personali, in sferile mai inalte dec'at'ore nici candu n'a respiratu in partea acest'a atata bunavointia speciala, ca si chiaru in timpulu mai din urma.

mai devotati barbati ai natiunei romane sunt in acordu cu vederile mele exprimate mai susu, si acest'a me face se nutrescu firm'a sperantia: ca solidaritatea, carea i-a adusu grele sacrificii o parte mare a conferentiei romane din Sibiu, se va realisa intre Romani ca tu mai curendu, nu inse prin programulu acelei conferentie, ci pe unele base firme, apte de a aduce in cea mai buna armonia specialele nostre interese nationali cu interesele generali ale statului; deocamdata inse dorint'a mea si scopulu cerculariului presinte nu este altu ceva, dec'atu ca iubitului cleru si poporu archidiececanu se aiba informatiuni mai esacte despre situatiune, si prin urmare se p'na face afrentu la ori-ce presiune, ce ar' fi menita se-lu impedece in folosirea drepturiloru sale cetatienesce.

Oficiile protopresbiterali sunt pofite a publica in tracturile loru cerculariulu acest'a si prin conlucrarea clerului parochialu a lumina pre poporulu de sub pastori'a loru in directiunea indicata mai susu, indemnandu-lu si din acestu incidinte la suprem'a virtute cetatienesca, care este: credintia neifrant'a ca tra monarchu, patria si constitutiune; respectu, supunere si ascultare fatia de legile sanctionate.

Sibiu 11 Iuniu 1881.

Mironu Romanulu,
archiepiscopu si metropolitulu.

Alegerele in Brasiovu s'au facutu si s'au terminatu Dumineca. Asié ni se asigura celu puçinu, ca ci noi n'am auditu nimica din sgomotulu bataliei electorali, la care se preparau cu atata aplombu siovinisticu conlocitorii Sasi. Unu trecetoru venindu din alta parte a tierii a creditu, ca mai multu de jumetate din locuitorii orasiului sunt dusi pe la baile si vilegiaturele d'impregiuru, asié de mare tacere domniea pe stradele de capetenia in apropierea localuriloru destinate pentru sevèrsirea actului de alegere.

Ni se spune, ca candidatii sasi au esitu victoriosi din urna, ei s'au luptatu barbatesce, cam ca te o suta de Sasi veneau pe ca te unu alegetoriu unguru. Unu spectatoru atentu a observatu, ca membrii comisiunei electorali incepura intr'o vreme a casc'a, si ca unora dintre ei li se inchidea pleopete ochiloru intr'unu modu irrisistibilu — fiindu si timpulu cam ploiosu — numai din candu in

